

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ ΔΟΞΑΣΑΤΕ

ΠΡΟΕΟΡΤΙΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

(Μέρος πρώτο)

Α´

«Ανέβη δε και Ιωσήφ από της Γαλιλαίας εκ πόλεως Ναζαρέτ εις την Ιουδαίαν εις πόλιν Δαβίδ, ήτις καλείται Βηθλεέμ, δια το είναι αυτόν εξ οίκου και πατριάς Δαβίδ, απογράψασθαι συν τη Μαριάμ»(Λουκ.2,4)

Πρέπει να ήτανε τέτοιος καιρός-αρχές του Δεκέμβρη- όταν συνέβησαν όλα τα καταπληκτικά γεγονότα που περιγράφουν οι Ευαγγελιστές, εκείνη τη νύχτα του ουράνιου Φωτός, της Αγάπης, της Ειρήνης. Σε μια μικρή και ασήμαντη, εκείνα τα χρόνια, πόλη, που, όμως, επρόκειτο να γίνει από τις σπουδαιότερες όλων των εποχών. Και, ως ο τόπος της μιας και μοναδικής Σαρκώσεως του Θεού, να προσελκύει, από τότε και για πάντα, το παγκόσμιο ενδιαφέρον πιστών και απίστων, ώστε να την επισκέπτονται, ή, να την ονειρεύονται, εκατομμύρια ανθρώπων.

Η Εκκλησία μας, ως φιλόστοργη μητέρα και σοφή παιδαγωγός, σ' όλη τη διάρκεια του εορταστικού κύκλου, αλλά, ιδιαιτέρως, αυτό το διάστημα, φροντίζει, εκτός από τη σαρανταήμερη νηστεία, με τις εορτές των Αγίων και πλήθος προεόρτιων ύμνων και αγιογραφικών κειμένων, να μας προετοιμάζει να συμμετάσχουμε, όσο γίνεται καλύτερα, σε ένα γνήσιο και ουσιαστικό εορτασμό της Γεννήσεως του Χριστού.

Φυλλομετρώντας τις ιερές Ακολουθίες κι ακούγοντας τα εξαισία μελουργήματα αυτών των αγίων ημερών, ξεχνιέσαι και, κάποιες στιγμές, θαρρείς πως βρίσκεσαι ανάμεσα στον αγέλων τους χορούς. Άθελά σου, ζηλεύεις τους **«αγραυλούντες ποιμένες»** που φύλαγαν τα κοπάδια τους στους λόφους της Ιουδαίας και εύχεται, αν γινότανε, να ζούσες, έστω σαν όνειρο, τη δική τους οπτασία και τη μοναδική χαρά τους. Όμως, σκέψου, φίλε μου, μήπως μπορούμε να επιχειρήσουμε αυτή τη νοερή, προεόρτια πορεία. Να **«διέλθωμεν έως Βηθλεέμ και ίδωμεν το ρήμα τούτο το γεγονός, ό ο Κύριος εγνώρισεν ημίν»**. Κατεβαίνοντας με ταπεινώση στο ευλογημένο Σπήλαιο, θα ιδούμε κι εμείς και θα προσκυνήσομε το Θείον Βρέφος.

Ήδη, από την Εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου ξεκινήσαμε να ψάλλουμε τις Καταβασίες των Χριστουγέννων:

**«Χριστός γεννάται, δοξάσατε-Χριστός εξ ουρανών, απαντήσα-
τε...»**

Τω προ των αιώνων, εκ Πατρός γεννηθέντι αρρεύστως Υιώ...

*Ράβδος εκ της Ρίζης Ιεσσαί, και άνθος εξ αυτής Χριστέ, εκ της Παρθένου αν-
νεβλάστησας...*

Μυστήριον ξένον, ορώ και παράδοξον...»

Ἦρθε, μετά, η γιορτή του Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου-που ο λαός μας έχει συνδέσει τη μνήμη του με πάρα πολλά έθιμα, δοξασίες και παραδόσεις-να μας μεταφέρει στις όχθες της όμορφης λίμνης της Τιβεριάδος, όπου ο Κύριος κάλεσε, από τον κύκλο του Προδρόμου, τους πρώτους μαθητές Του, για να τους μεταμορφώσει σε «αλιείς ανθρώπων». Ωστόσο, ο σωστικός λόγος Του δεν περιοριζόταν σ' αυτούς. Ηχώντας, από τότε, στους αιθέρες, έρχεται διαρκώς, ως πρόσκληση, δια της Εκκλησίας Του, σε κάθε καλοπροαίρετο ακροατή: **«Έρχου και ίδε»**. Και, όποιοι θέλουν, θα τον ακολουθήσουν και θα γίνουν «μάρτυρές» Του παντοτινά και, **«έως εσχάτου της γης»**.

Ιδού, όμως, πώς οι υμνογράφοι, απ' αυτή τη γιορτή, βιώνουν, κιόλας, τα γεγονότα της Γεννήσεως και εκφράζουν τα συναισθήματά τους:

**-Ησαΐα χόρευε, λόγον Θεού υπόδεξαι-προφήτευσον τη κόρη Μα-
ριάμ...Βηθλεέμ ευτρεπίζου, άνοιγε πύλην η Εδέμ-και Μάγοι πορεύεσθε, ιδείν την
σωτηρίαν....**

**-Ιωσήφ, ειπέ ημίν, πώς εκ των Αγίων, ην παρέλαβες Κόρην, έγκυον φέρεις
εν Βηθλεέμ; Εγώ, φησί, τους Προφήτας ερευνήσας και χρηματισθείς υπό Αγγέλου,
πέπεισμαι ότι Θεόν γεννήσει η Μαρία ανερμηνεύτως-ου εις προσκύνησιν Μάγοι εξ
Ανατολών ήξουσι, συν δώροις τιμίοις λατρεύοντες. Ο σαρκωθείς δι' ημάς, Κύριε,
δόξα σοι.**

-Υπόδεξαι

**Βηθλεέμ, την του Θεού Μητρόπολιν-φως γαρ το άδυτον, επί σε
γεννήσαι ήκει. Άγγελοι θαυμάσατε εν ουρανώ- άνθρωποι δοξάσατε επί
γης. Μάγοι εκ Περσίδος, το τρισσόκλεον δώρον προσκομίσατε. Ποιμέ-
νες αγραυλούντες, τον Τρισάγιον ύμνον μελωδήσατε. Πάσα πνοή, αι-
νεσάτω τον παντουργέτην.**

Στους παραπάνω ύμνους παρατηρήρούμε τα εξής:

Οι προφήτες, που προεκήρυξαν τη Σάρκωση του Λόγου από την Παρθένο Μαρία, πανηγυρίζουν μαζί με τους πιστούς-οι άγγελοι υπηρετούν το θέλημα του Θεού σε συγκεκριμένες στιγμές και με διάφορους τρόπους, για τη σωτηρία των ανθρώπων- όπως ο Ιωσήφ, μπορούμε κι εμείς να ωφεληθούμε από την έρευνα των θείων Γραφών και, τέλος, με τις παραστατικές περιγραφές, ετοιμάζεται το «**σκηνικό**» της **Γεννήσεως**-με τους αγγέλους, τους ποιμένες, τους Μάγους, τους ανθρώπους. Ο υλικός και ο πνευματικός κόσμος, ασυμνούν τον Ένα Θεό και των πάντων Δημιουργό!

(Μέρος δεύτερο)

Β´

Ο Δεκέμβριος, πρώτος μήνας του χειμώνα, είναι γνωστός στο λαό μας ως **Δεκέμηρης, Χιονιάς, Χριστουγεννιάτης, Χριστουγεννάρης, Χριστουγεννάς, Γιορτινός**. Ιδιαίτερα ο φετινός, έρχεται φορτωμένος με καταστάσεις απάνθρωπες, καταστροφικές. Οι πρώτες μεγάλες εορτές, τα γνωστά σε όλους μας «**Νικολοβάρβαρα**», παραδοσιακά συνδέονται με αλλαγή του καιρού: **«Τ´ Αη Νικολοβάρβαρα κάνει νερά και χιόνια»!**

«Αγιά Βαρβάρα μίλησε και Σάββας απεκρίθη

κι Αγιονικόλας έτρεξε να πάει να λειτουργήσει»!

Ο «άγιος των θαλασσών», επίσκοπος Μύρων της Λυκίας Νικόλαος, προβάλλει από τα βάθη των αιώνων ως μια από τις πιο λαοφιλείς μορφές, σ´ Ανατολή και Δύση. Σε έναν ωραιότατο ύμνο επαινείται ως ιεραρχών η καλλονή, των Πατέρων το στόλισμα, των κατοίκων των Μύρων ο φρουρός, λαμπρότατο αστέρι, των θλιβομένων η θείκη χαρά και των αδικουμένων ο προστάτης.

Με τα **προεόρτια άσματα** συνεχίζεται η προετοιμασία της Γεννήσεως του Χριστού. Η ίδια η Μητέρα Του μένει έκθαμβη και, με ταπεινώση και σεβασμό μπροστά στο μεγάλο Μυστήριο, προσκυνάει το Λυτρωτή:

Σπήλαιον ευτρεπίζου-η Αμνάς γαρ ήκει, έμβρυον φέρουσα Χριστόν. Φάτην δε υποδέχου...Ποιμένες αγραυλούντες, μαρτυρείτε θαύμα το φρικτόν- και Μάγοι εκ Περσίδος, χρυσόν και λίβανον και σμύρναν, τω Βασιλεί προσάξατε- ότι ώφθη Κύριος εκ Παρθένου Μητρός-ον και κύψασα δουλικώς η Μητηρ προσεκύνησε, και προεφθέγγατο τω εν αγκάλαις αυτής-Πώς ενεσπάρης μοι, ή πώς μοι ενεφύης, ο Λυτρωτής μου και Θεός;

Σε έναν άλλο ύμνο, ας προσέξουμε, πάλι, την αδυναμία του ανθρώπινου λογικού να κατανοήσει την υπερφυή Γέννηση και την προετοιμασία της υποδοχής του γαλουχούμενου Βρέφους:

Ανύμφευτε Παρθένε, πόθεν ήκεις;...πώς ουκ ενεφθάρης την νυδὴν; μεγάλων παραδόξων επί γης τελουμένων, ορώμεν Παναγία, και προευτρεπίζομεν επάξιον χρέος, εκ της γης το Σπήλαιον- και ουρανόν αιτούμεν, παρασχεῖν τον Αστέραι και Μάγοι δε προέρχονται από Ανατολών της γης, εις δυσμάς θεάσασθαι, την σωτηρίαν των βροτών, ως βρέφος γαλουχούμενον.

Ένας ορθόδοξος ιερέας, ο π. Thomas Horoko, εκτός από την υμνολογία, αναδεικνύει και μιαν άλλη διάσταση αυτής της γιορτής:

«Μολονότι είναι θλιβερό να βλέπουμε τον άγιο Νικόλαο να μετασχηματίζεται στον ερυθροντυμένο Santa Claus..., είναι εύκολο να καταλάβουμε γιατί ο άγιος επίσκοπος έχει συνδεθεί τόσο στενά με την εορτή της του Χριστού Γεννήσεως. Όλες οι ιστορίες για τον άγιο, μιλούν για την απλή πίστη και αγάπη αυτού του ανθρώπου που ήταν γνωστός μόνο για την καλοσύνη και την αγάπη του... Δεν ήταν θεολόγος...Δεν ήταν ασκητής..., ωστόσο εγκωμιάζεται για το ότι ...ζούσε καθημερινά με τον Κύριο και ήταν θεικός σε όλα τα λόγια και τα έργα του. Με μια λέξη, ήταν ένας καλός ποιμένας, πατέρας και επίσκοπος του ποιμνίου του, γνωστός ιδιαίτερα για την αγάπη και τη φροντίδα του προς τους φτωχούς. Ο Άγιος Νικόλαος ήταν αυθεντικά αγαθός...Μόνο γι' αυτό το λόγο παραμένει, ακόμα και στην εκκοσμικευμένη μορφή του, το ίδιο το πνεύμα των Χριστουγέννων»(«ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΠΑΣΧΑΛΙΑ», σελ.59-62).

Ακολουθεί η γιορτή της Αγίας Άννας, κατέχοντας τη θέση της στην προετοιμασία των Χριστουγέννων. Τις επόμενες μέρες γιορτάζονται μεγάλοι άγιοι, πολύ αγαπητοί στο λαό μας και με ισχυρή επίδραση στις παραδόσεις, τις εργασίες, τη ζωή του: Άγιος Σπυρίδων, Άγιος Ευστράτιος, Άγιος Ελευθέριος, Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, Άγιος Μόδεστος, οι Άγιοι Τρεις Παῖδες, οι Δέκα Μάρτυρες της Κρήτης κ. ά. Παράλληλα, ο εορτασμός πολλών προφητών, καθώς και η ανάγνωση των σπουδαιότατων «μεσσιανικών» προφητειών, μας δίνουν εξαιρετικές ευκαιρίες να αναζητήσουμε τις ρίζες της πίστης μας, που, για τους συνεπείς χριστιανούς, είναι αναπόσπαστα δεμένη με την ελπίδα και την αγάπη.

(Μέρος τρίτο)

Γ'

Τις δύο Κυριακές πριν από τα Χριστούγεννα, η Εκκλησία μας πανηγυρίζει όλους της αγίους Προπάτορες του Κυρίου:

Πατράσιν αίνον προσάξωμεν, προ Νόμου και εν Νόμω εκλάμψασι, και τον εκ Παρθένου λάμπαντα Κύριον και Δεσπότην, γνώμη ορθή, τεθεραπευκόσι, και αδύτου φωτισμού νυν απολαύουσιν.

Ας εξυμνήσουμε, λέει ο υμνωδός, τους αγίους Πατέρες που έλαμψαν πριν το Νόμο και, τον Κύριο και Δεσπότη, που έλαμψε από την Παρθένο, υπηρέτησαν με σωστό φρόνημα και που, τώρα, απολαμβάνουν ατέλειωτο φωςμό.

Τα εκκλησιαστικά άσματα αναφέρονται σ' όλους εκείνους τους άνδρες και τις γυναίκες των χρόνων της Παλαιάς Διαθήκης, Εβραίους και μη, που έζησαν ως «δίκαιοι» κοντά στο Θεό. Μπορούμε, λοιπόν, να θαυμάσουμε τη μεγάλη πίστη τους, καθώς και τους τρόπους, με τους οποίους το Άγιο Πνεύμα φωτίζει και καθοδηγεί τους ανθρώπους.

Την τελευταία Κυριακή, στους ναούς μας ακούγονται τροπάρια και αγιογραφικά κείμενα καταπληκτικά. Η Εκκλησία μας προβάλλει συγκεκριμένα ιστορικά πρόσωπα, που διακρίθηκαν για την απόλυτη εμπιστοσύνη τους στο Θεό, με σκοπό να μας δείξει, από τη μια μεριά, την εκπλήρωση της πίστης και της παγκόσμιας προσδοκίας στο πρόσωπο του Χριστού, κι από την άλλη, το χρέος μας απέναντι σε 'κείνους και στο Θεό, καθώς και το σωτήριο δρόμο που ανοίγεται στο δύσκολο αγώνα μας:

-Αρον σου την φωνήν αληθώς, Σιών Θεού η θεία πόλις και κήρυξον, Πατέρων την θείαν μνήμην, συν Αβραάμ, Ισαάκ, Ιακώβ τιμώνσα τον αοίδιμον...Μωσήν τον Μέγαν, Ααρών τον θεσπέσιον...Πάντες την προεόρτιον, Χριστού θείαν αίνεσιν, ύμνοις ενθέοις κροτούντες, της παρ' αυτού αγαθότητος, τυχείν εξαιτούμεν, του παρέχοντος τω κόσμω, το μέγα έλεος.

-Ιδού καιρός ήγγικε της σωτηρίας ημών-ευτρεπίζου Σπήλαιον, η Παρθένος εγγίζει του τεκείν. Βηθλεέμ γη Ιουδα, τέρπου και αγάλλου, ότι εκ σου ανατέταλκεν ο Κύριος ημών. Ακούσατε όρη και βουνοί, και τα περίχωρα της Ιουδαίας- ότι έρχεται Χριστός, ίνα σώση ον έπλασεν άνθρωπον, ως φιλόανθρωπος.

Το αποστολικό ανάγνωσμα της ημέρας ξεδιπλώνει μπροστά μας τα κατορθώματα των πιστών της Παλαιάς Διαθήκης με έναν τρόπο μεγαλειώδη. Όλοι εκείνοι, ***με την πίστη τους νίκησαν βασιλείες, εργάστηκαν δικαιοσύνη, πέτυχαν θεϊκές υποσχέσεις, έφραξαν στόματα λιονταριών, σβήσανε τη δύναμη της φωτιάς, γλύτωσαν στόματα μαχαιρών, δυναμώθηκαν πολύ σε ασθένειες, γενήκανε ισχυροί σε πόλεμο, νίκησαν παρατάξεις εχθρών-πήρανε γυναίκες από ανάσταση της νεκρούς των- «ελιθάσθησαν, επρίσθησαν, επειράσθησαν, εν φόνω μαχαίρας απέθανον,..υστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ων ουκ ην άξιος ο κόσμος, εν ερημίαις πλανώμενοι και όρεσι και σπηλαιοίς και ταις οπαίς***

της γης». Εμείς, λοιπόν-συνεχίζει ο Απόστολος- έχοντας τριγύρω μας τόσο μ
ε γ ά λ ο ν έ φ ο ς μ α ρ τ ύ ρ ω ν, αφού αφήσομε τα εμπόδια και τις αμαρ-
τίες, **«δι΄ υπομονής τρέχωμεν τον προκείμενον ημίν αγώνα, αφορώντες
εις τον της πίστεως αρχηγόν και τελειωτήν Ιησούν» (Εβρ.11,32-
40,12,1-2).**

Πέντε μέρες πριν από τη Γέννηση, η Εκκλησία μας καλεί, πιο έντονα, στην προεόρτια ετοιμασία, σε καθημερινή βάση:

-Αρξώμεθα σήμερον, προεορτάζειν, Χριστού τα Γενέθλια, του τεχθέντος σώματι, εκ της Παρθένου Μητρός, εν τω Σπηλαίω Βηθλεέμ, δι΄

ευσπλαχνίαν πολλήν.

-Προεορτάσωμεν λαοί, Χριστού τα Γενέθλια-και επάραντες τον νουν, επί την Βηθλεέμ αναχθώμεν τη διανοία, και κατίδωμεν το εν Σπηλαίω μέγα μυστήριον...

-Αι αγγελικαί, προπορεύεσθε Δυνάμεις-οι εν Βηθλεέμ, ετοιμάσατε την Φάτην- ο Λόγος γαρ γεννάται- η σοφία προέρχεται- δέχου ασπασμόν η Εκκλησία- εις την χαράν της Θεοτόκου, λαοί είπωμεν-Ευλογημένος ο ελθών, Θεός ημών δόξα σοι.

-Ετοιμάζου Βηθλεέμ- ήνοικται πάσιν η Εδέμ...

(Μέρος τέταρτο)

Δ΄

Καθώς πορευόμαστε προς τη «Μητρόπολη των εορτών», ας αναρωτηθούμε, πώς προετοιμαζόμαστε, τι, ακριβώς, εορτάζουμε, γιατί και με ποιους τρόπους. Η Εκκλησία μας, με τις λατρευτικές και τις εορταστικές ευκαιρίες που μας παρέχει, με τη φιλανθρωπία, που, από παλιά ως σήμερα-σε μόνιμη βάση και, συχνά, εντελώς αθόρυβα- ασκεί και, με όλο, γενικά, το ποιμαντικό της έργο, έχει ανοίξει τον **ορθόδοξο εκκλησιαστικό δρόμο για έναν ουσιαστικό εορτασμό της Γεννήσεως του Κυρίου.** Αυτό το δρόμο, που, για πολλούς

αιώνες πριν από την εποχή της εμπορευματοποίησης των πάντων και τη διάδοση των πολυποίκιλων «παγκόσμιων ημερών», ο περήφανος λαός μας ήξερε και ακολουθούσε.

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός λέει στις **ΔΙΔΑΧΕΣ** του:

«Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός και Θεός, αδελφοί μου, ο γλυκύτατος αυθέντης και Δεσπότης, ο ποιητής των Αγγέλων και πάσης νοητής και αισθητής κτίσεως, παρακινούμενος από την πολλήν του αγαθότητα οπού έχει εις το γένος μας, σιμά εις άπειρα χαρίσματα οπού μας εχάρισε και μας χαρίζει καθ' εκάστην ημέραν και στιγμήν, εκαταδέχθη και έγινε και τέλειος άνθρωπος εκ Πνεύματος Αγίου και από τα καθαρώτατα αίματα της Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας, δια να μας κάμη να έβγωμεν από τας χείρας του διαβόλου και να μας κάμη υιούς και κληρονόμους της βασιλείας του, να χαίρωμεν πάντοτε εις τον Παράδεισον μαζί με τους Αγγέλους...

Πρέπει ημείς, ανίσως και θέλωμεν να περάσωμεν εδώ καλά, να πηγαίνωμεν και εις τον παράδεισον, και να λέγωμεν τον Θεόν αγάπη και πατέρα, πρέπει να έχωμεν δύο αγάπας- αγάπην εις τον Θεόν μας και εις τους αδελφούς μας...Και καθώς ένα χελιδόνι χρειάζεται δύο πτέρυγας δια να πετά εις τον αέρα, ούτω και ημείς χρειαζόμεθα αυτάς τας δύο αγάπας, διότι χωρίς αυτών είναι αδύνατον να σωθώμεν».

Αυτή την άρρητη, βαθύτατα πνευματική και, συγχρόνως, κοινωνική διάσταση, της εν Χριστώ ζωής, ανέκαθεν βίωναν οι Άγιοι, ως ζωντανά μέλη της Εκκλησίας. Έτσι, το ύψιστο γεγονός της Σαρκώσεως του Κυρίου, άνθρωποι απλοί και ταπεινοί, μακριά από τα φώτα των δικών μας Εορτών, το προσεγγίζουν και με έναν, κάπως, διαφορετικό, ενδόμυχο, τρόπο. Ας ακούσομε τι λέει ένας ανώνυμος ασκητής της Αγιορείτικης Πολιτείας:

«Γλυκύτατε Κύριε Ιησού Χριστέ, τι να σου ανταποδώσω για τις ανέκφραστες δωρεές σου ; Ω, η ψυχή μου πώς φτερουγίζει σε Σένα!

Αλλά, τι είναι η Σάρκωσή σου, η ενανθρώπησή σου, ω θείον Βρέφος; Δεν είναι η αρχή της των πάντων θεώσεως; Με πόσα σκιρτήματα στην καρδιά μου και με ποια νοήματα διαβάζω την τόσο λιτή περιγραφή του πιο συγκλονιστικού γεγονότος και μυστηρίου της Γεννήσεώς σου;...γιατί γεννήθηκες μέσα στις συνθήκες αυτές της ακρότατης πτωχείας; Θέλησες να διδάξεις τους ανθρώπους την άκρα ταπείνωση...Η Σάρκωση, αφού είναι Μυστήριο, υπερβαίνει την καταληπτικήν ικανότη-

τα και αυτών των αγγέλων. Και το μόνον καταληπτόν της Σαρκώσεως είναι η ακαταληψία της, που γίνεται πηγή μείζονος θαυμασμού. Και πρέπει με δέος, με κατάνυξη, με χαρά, με θαυμασμό, με αγάπη, φλογισμένοι, αλλοιωμένοι την καλήν αλλοίωση, ταπεινωμένοι και γονυκλινείς, με πλήρη σιωπή στόματος και νου, κλαίοντες από ευγνωμοσύνη και εκστατικοί να υποδεχόμαστε τα Μυστήρια του Θεού» («ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ», «ΑΚΡΙΤΑΣ», σελ.59-62).

Ξεκινήσαμε, φίλοι μου, αυτή την περιδιάβαση στα βουνά και τα περικόχωρα της νοητής Ιουδαίας, σκουντουφλώντας πάνω στις κακοτοπιές των παθών, των αδυναμιών και των σκοτισμένων λογισμών μας. Ατενίζοντας, όμως, στο, τόσο κοντινό μας, φιλεύσπλαχνο πρόσωπο του Κυρίου, μας είναι αδύνατο να μείνουμε μακριά Του, περιπλανώμενοι στις κρύες νύχτες του χειμώνα, ως πρόβατα χωρίς ποιμένα, βορά των Λύκων.

Μέρες που έρχονται, μέρες άγιες, θα ευχόμασταν, οι ισχυροί της γης, να λάτρευαν πραγματικά το Θεό της αγάπης. Πολύ φοβάμαι, όμως, πως, ό-πως κι αν γιορτάσουν, με τα φανταχτερά τους ξεφαντώματα, μέσα στη χλιδή, ανακατεμένη, ίσως, και με κάποιες «φιλανθρωπίες», αληθινά Χριστούγεννα δε θα γνωρίσουν. Εκτός κι αν ο Θεός τους φωτίσει και μετανοήσουν.

Καθώς η Γέννηση, για μια, ακόμα, φορά, ετοιμάζεται στις εκκλησιές μας, ας κάμομε τις καρδιές μας Σπήλαιο της Βηθλεέμ, για να φιλοξενήσουμε, όπως πρέπει, και να φιλοξενηθούμε από τον όλων Κύριο και Δεσπότη Χριστό:

Ξενίας δεσποτικής και αθανάτου τραπέζης, εν πενιχρώ Σπηλαίω, ταις υψηλαίς φρεσί, πιστοί δεύτε απολαύσωμεν, σεσαρκωμένον Λόγον, απορρήτως μαθόντες, ον μεγαλύνομεν.